

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 2015

4/2015

Valtioneuvoston asetus

täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista

Annettu Helsingissä 8 päivänä tammikuuta 2015

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 4 §:n 3 momentin, sellaisena kuin se on laissa 1356/2014, ja eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) 4 §:n 5 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013, jäljempänä *horisontaaliasetus*, 94 artiklassa ja liitteessä II tarkoitetuista hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*, 4 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettulla maatalousmaalla.

Tätä asetusta sovelletaan myönnettäessä viljelijälle:

1) tukiasetuksen III osaston 1, 3 ja 5 luvussa sekä IV osaston 1 luvussa tarkoitettuja suoria tukia;

2) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 28, 29, 31 ja 33 artiklassa tarkoitettuja tukia;

3) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettua kasvintuotannon tukea.

2 §

Asetuksen soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Tätä asetusta sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa myönnettäessä 1 §:ssä tarkoitettuja tukia, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *hoidetulla viljelemättömällä pellolla* tuotantoon käyttämätöntä kesantopeltoa;

2) *kesantopellolla* tuotantoon käyttämättömpää peltoa, joka on viher-, sänki- tai avokesantoa;

3) *viherkesannolla* yksi- tai monivuotisilla riista-, maisema-, niitty- tai nurmikasveilla kylvettyä peltoa;

4) *avokesannolla* peltoa, joka on kasvukaudella ilman kasvipeitettä tai sänkeä;

5) *sänkikesannolla* peltoa, joka on edellisen tai sitä vanhemman kasvukauden viljan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmausteiden sängen peittämää ja muokkaamatonta;

6) *valtaojalla* kaivettua avouomaa, jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen piiri-, sarka- ja salaojista tulevat vedet sekä yläpuoliselta valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois kuivatusalueelta.

4 §

Suojakaistat

Vesistöjen varsilla olevalla maatalousmaalla on noudatettava horisontaalasetuksen liitteessä II tarkoitettuina suojakaistoina eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 10 §:n 7 momentin tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen (Ålands författningssamling 2000:79) 5 §:n 4 momentin mukaisia lannoitus- ja lannanlevityskieltorajoja.

5 §

Kastelu

Kasteluveden käytössä on noudatettava, mitä vesilain (587/2011) 4 luvussa säädetään veden ottamisesta. Ahvenanmaan maakunnassa on noudatettava maakunnan vesilain (Ålands författningssamling 1996:61) 6 luvussa säädettyä lupamenettelyä.

6 §

Pohjaveden suojeleminen

Maatilalla on maataloustoiminnassa noudatettava horisontaalasetuksen liitteessä II

tarkoitettuna pohjaveden suojeleminen ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:ssä sekä vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) 4 a §:ssä tai Ahvenanmaan maakunnan vesilain 4 luvun 8 §:ssä ja Ahvenanmaan maakunnan vesiasetuksen (Ålands författningssamling 2010:93) 5 §:ssä säädettyä päästökieltoa pohjaveteen.

7 §

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyys

Hoidetut viljelemättömät pellot on pidettävä kasvipeitteisinä tai sängen peittäminä ja niiden kasvusto on uusittava tarvittaessa, jollei jäljempänä toisin säädetä. Pellolla voidaan kasvattaa nurmi-, riista-, maisema- ja niitykasveja sekä näiden kasvien seoskasvustoja. Kasvusto on kylvettävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta, jos peltolohkolla ei ole ennestään kylvettyä nurmea. Kasvuston kylvössä on käytettävä riittävää määrää edellä mainittujen kasvien siemeniä peittävän kasvuston aikaansaamiseksi.

Pohjavesialueilla hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava kasvipeitteisiä. Pohjavesialueilla perustettavan uuden hoidetun viljelemättömän pellon siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia voi olla apilan, virnan, sinimailasen, vuohenherneen, mesikän tai muun vastaavan tyyppiä sitovan kasvin siementä. Viljelijän on merkittävä lohkokohtaisesti muistiin käytetyn siemenseoksen sisältö.

Hoidetulla viljelemättömällä pellolla on estettävä rikkakasvien leviäminen. Rikkakasveja voidaan torjua kemiallisesti vain 8 §:n 1 momentissa ja 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

8 §

Poikkeukset hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta

Edellä 7 §:ssä säädetystä hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa, jos:

1) pellon viljelykuntoa parannetaan torjumalla vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja;

2) tehdään lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä;

3) kyseessä on horisontaaliasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde; tai

4) poikkeamiseen on muu erityinen syy.

Lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä ovat salaojitus, kalkitus, ojien kaivuu ja perkaus sekä muut vastaavat toimenpiteet. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain siinä laajuudessa kuin lyhytaikainen kunnostustoimenpide edellyttää.

Hoidettu viljelemätön pelto voi olla avokesantoa vain 1 momentissa tarkoitettun syyn vuoksi.

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta ei voida poiketa, jos kyseessä on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettava lohko.

9 §

Kesantopellon lannoitus

Avo-, sänki- ja yksivuotista viherkesantoa ei saa lannoittaa. Monivuotista viherkesantoa voidaan lannoittaa ainoastaan perustamisen yhteydessä. Typpilannoitelmäärä voi olla enintään 50 prosenttia eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:ssä tarkoitetuista muiden viljojen enimmäislannoitusmääristä.

10 §

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvuston päättäminen

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvusto voidaan päättää kemiallisesti tai mekaanisesti 1 päivästä syyskuuta alkaen. Kasvusto voidaan päättää aikaisintaan 15 päivänä heinäkuuta, jos hoidetulle viljelemättömälle pelolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja. Hoidetun viljelemättömän pellon mahdollinen muokkaus ja lannoitus on tehtävä tällöin kylvön tai istutuksen yhteydessä.

Jos hoidettu viljelemätön pelto on ilmoitettu tukiasetuksen 46 artiklan 2 kohdan mukaiseksi ekologisen alan kesannoksi, kas-

vusto voidaan päättää ja muokata 1 momentista poiketen aikaisintaan 15 päivänä elokuuta, jos alalle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja. Ekologisen alan kesannon kasvuston voi päättää kemiallisesti aikaisintaan 15 päivänä heinäkuuta.

11 §

Pientareet

Vesistöjen ja valtaojien varsilla olevalle maatalousmaalle on jätettävä vähintään yhden metrin levyinen, muokkaamaton piennar, jolle ei saa levittää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Piennarta ei kuitenkaan tarvitse jättää, jos:

1) maatalousmaan ja vesistön tai valtaojan välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;

2) maatalousmaa sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Pientareilla rikkakasvien pesäketorjunta kasvinsuojeluaineilla on sallittu vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Jos pientareen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä tai ojien kunnostustyön yhteydessä tai muusta vastaavasta syystä, nurmikasvillisuus on kylvettävä heti olosuhteiden salliessa.

12 §

Viljellyn maatalousmaan hoito

Viljeltyä peltoa ja pysyvien kasvien alaa on viljeltävä hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään

30 päivänä kesäkuuta. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Mansikoita, mesimarjoja ja jalomaaraimia viljeltäessä edellytetään, että hehtaarilla on vähintään 15 000 kasvia. Jos mainittuja kasveja viljellään siten, että maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rön-sytymien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia hehtaarilla. Viljeltäessä herukoita ja karviaisia edellytetään 2 200 ja vadelmia 2 800, marjatuomipihlajia ja tyrniä 800, pensasmustikoita 2 250 sekä hedelmäpuita 400 kasvia hehtaarilla.

Pysyviä nurmia ja pysyviä laitumia voidaan lannoittaa ja laiduntaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarvittaessa niiden kasvuston voi uusida muokkaamalla ja kylvämällä heinä- ja nurmirehukasvien siemenillä. Jos pysyvää laiduntaa ja pysyvää nurmea käytetään laidunnukseen, siitä ei saa aiheutua maaperän eroosiota ja maanpinnan on säilyttävä kasvipeitteenä. Niiton ajankohdassa ja toteuttamisessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava joko kasvinuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

13 §

Sängen poltto

Sängen poltto on sallittu ainoastaan, jos se on välttämätöntä kylvön toteutuksen tai rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaisten torjunnan kannalta.

14 §

Maisemapiirteiden säilyttäminen

Puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n 1 momentin 9 kohdan tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakunta-asetuksen (Ålands författningssamling 1998:113) 5 §:n 8 kohdan perusteella, on säilytettävä, jos ne kasvavat peltoa, pysyvää laidunta tai pysyvää nurmea olevan peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla. Lisäksi luonnonsuojelulain 23 §:ssä tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:82) 6 §:ssä tarkoitettujen enintään 0,2 hehtaarin suuriset luonnonmuistomerkit on säilytettävä, jos ne ovat peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella. Puita ei saa leikata lintujen pesimäaikaan.

15 §

Hukkakauran ja jättiputken torjunta

Hukkakauran saastuttamalla maatalousmaalla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) tai hukkakauran torjunnasta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1977:68) mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.

Kaukasianjättiputki (*Heracleum mantegazzianum*), persianjättiputki (*Heracleum persicum*) ja armenianjättiputki (*Heracleum sosnowskyi*) on torjuttava maatalousmaalla joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä.

16 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 13 päivänä tammikuuta 2015.

Tällä asetuksella kumotaan täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista annettu valtioneuvoston asetus (226/2013).

Helsingissä 8 päivänä tammikuuta 2015

Maa- ja metsätalousministeri *Petteri Orpo*

Vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska

Puutarhakasvit

Puutarhakasveihin luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja. Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maa-artisokka, raparperi ja parsat. Siemenmausteisiin luetaan muun muassa korianteri, kumina ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomilla, lasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkero, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen, ei kuitenkaan kuitunokkonen, punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytiscalvia, saksankirveli, siänkärsämö, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju.